

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (C. Valah)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Danilov, Iu. Cotruță, I. Secrieru)

Î N C H E I E R E

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cobușcian Vera,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cobușcian Vera împotriva Marinei Rusu, intervenient accesoriu Rusu Iurie cu privire la încasarea datoriei conform contractului de împrumut, încasarea dobânzii de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Cobușcian Vera și fost menținută hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă

La 21 decembrie 2015, Cobușcian Vera a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Rusu, cu privire la încasarea datoriei conform contractului de împrumut, încasarea dobânzii de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în baza contractului de împrumut din 19 decembrie 2011 încheiat în formă scrisă (recipisă) a acordat pârâtei un împrumut în mărime de 3 700 de dolari și 3 000 de euro, pe un termen de 3 luni, adică până la 20.03.2012.

Ulterior termenul de restituire a împrumutului a fost prelungit până la 20.06.2012.

Pârâta nu a restituit împrumutul în termenul indicat în contract, solicitând termen, deoarece nu are posibilitate să restituie împrumutul.

A relatat, că în primăvara anului 2013, în perioada când pârâta își perfecta documentele pentru vânzarea apartamentului din or. XXXXX, a rugat să-i restituie actele pe apartamentul său, indicate în recipisa de împrumut ca garanție în executarea contractului și i-a transmis actele solicitate, deoarece a fost asigurată că după vânzarea apartamentului va restitui împrumutul, însă a restituit numai 235 de euro la 17.09.2013 de către soțul pârâtei, Rusu Iurie, fapt despre care acesta a consemnat pe verso recipisei.

Ulterior, nu a mai avut posibilitatea să insiste la restituirea împrumutului, deoarece nu cunoștea domiciliul pârâtei, iar la 01 aprilie și 31 iulie 2015 a expediat pârâtei somații pe adresa indicată în recipisă în vederea avertizării restituirii împrumutului.

A menționat că la 08 septembrie 2015 Judecătoria Anenii Noi a eliberat ordonanța prin care a dispus încasarea de la pârâtă suma împrumutului, iar prin

încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 29 octombrie 2015 ordonanța a fost anulată ca rezultat al obiecțiilor depuse de pârâtă, în care a indicat precum că a întors împrumutul, însă a indus instanța în eroare, deoarece s-a restituit numai 235 de euro, iar restul sumei de 2 765 de euro nu a fost restituită.

A indicat că s-a adresat la Judecătoria Anenii Noi cu acțiune privind restituirea împrumutului, însă a fost restituită prin încheierea din 03.12.2015, inclusiv din motivul că domiciliul pârâtei este în XXXXX.

A considerat că sunt neîntemeiate obiecțiile pârâtei în privința omiterii de împrumutător a termenului de prescripție, deoarece prin restituirea unei părți din împrumut (235 de euro) de către pârâtă prin intermediul soțului Rusu Iurie se confirmă recunoașterea datoriei, iar conform legislației această circumstanță constituie temei de întrerupere a prescripției extinctive, moment de la care curge un nou termen, adică începând cu 17.09.2013.

A invocat că nerambursarea împrumutului i-a cauzat prejudiciu material prin indisponibilitatea mijloacelor bănești, respectiv solicită încasarea dobânzii de întârziere.

A afirmat că dobânda de întârziere anuală constituie 732,6 de dolari din suma de 3700 Dolari ($3700 \times 19,8\%$), iar pentru o lună ($732,6:12$) și respectiv pentru 42 luni ($61,05 \times 42$) = 2564,1 dolari ($61,05 \times 42$).

Totodată, dobânda de întârziere anuală constituie 547,47 de euro din suma de 2765 de euro ($2765 \times 19,8\%$), iar pentru o lună 45,62 de euro ($547,47:12$) și respectiv 1916 euro pentru 42 luni ($45,62 \times 42$).

A solicitat încasarea sumei împrumutului în mărime de 3 700 de dolari și 2765 de euro, dobânzii de întârziere 2 564 de dolari și 1 916 de euro, în total suma de 6 264 de dolari și 4 681 de euro, în monedă națională, încasarea cheltuielilor de judecată 3 000 de lei, precum și cheltuielile de judecată privind taxa de stat 9 669 lei.

Prin încheierea din 07 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost atras în proces intervenientul accesoriu Rusu Iurie.

Prin hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă.

Vera Cobușcian a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor.

Prin decizia din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Cobușcian Vera și a fost menținută hotărârea din 13 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanța de apel a apreciat că, instanța de fond corect a punctat că recipisa invocată de reclamantă datează din 19 decembrie 2011, împrumutul fiind scadent la 20 martie 2012, iar cererea de chemare în judecată prin care s-a solicitat restituirea împrumutului a fost depusă în judecată la 21 decembrie 2015. Astfel termenul de 3 ani prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil pentru adresarea în instanța de judecată a expirat la data de 20 martie 2015.

Referitor la argumentele invocate în apel privind întreruperea termenului de prescripție prin achitarea parțială a împrumutului și recunoașterea datoriei la faza executării documentului executoriu de către debitorul Rusu Marina, instanța de apel

a menționat că deși din conținutul contractului de împrumut se constată că Rusu Iurie a transmis suma de 235 de euro la data de 17 septembrie 2013, acest fapt nu poate fi considerat ca întreruperea termenului de prescripție, or la data încheierii contractului de împrumut - 19 decembrie 2011, Rusu Marina și Rusu Iurie nu erau în relații de căsătorie, aceasta fiind desfăcută prin hotărâre judecătorească la data de 17 noiembrie 2008. Mai mult, nici nu este indicat faptul că suma de 235 de euro achitată de către Rusu Iurie, Verei Cobușcian este destinată stingerii parțiale a împrumutului acordat Marinei Rusu.

La 16 decembrie 2019 Cobușcian Vera a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Ca temei de drept a invocat prevederile art. 432, alin. (1), (2) lit. a, c,) și alin.(4) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului; săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 septembrie 2019 și expedită participanților la proces la 15 octombrie 2019 (f.d. 57), astfel recursul declarat la 16 decembrie 2019 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 10 februarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f. d.99), iar potrivit avizului de recepție Rusu Marina la data de 17 februarie 2020 a recepționat copia recursului (f.d.100), iar Rusu Iurie nu a recepționat recursul, plicul fiind restituit cu mențiunea „nereclamatt” (f.d.101).

La 09 martie 2020 Rusu Marina, reprezentată de avocatul Glușcenco Eugeniu a depus referință asupra recursului invocând că recursul este neîntemeiat și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia.

Examinând temeiurile recursului declarat de Cobușcian Vera în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cobușcian Vera nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Cobușcian Vera.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Cobușcian Vera se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru